

Gotarên Mêyane

Rewşenbîr û desthelat

Tirîfe Doskî

Rojane ji zardevê bîjinekê guhdar dibin, gaz nîne, yan kirê girane. Ji layekî din ve ji giropên gencan dewa kar û xebatê dikin. Her wekî din Cada bê ser û berin û htd... Ji gazindên pêdewîstên jiyana rojane. Lê rexnegirtina çîneka bilindtir wek ast, hizir, xwast, armancên komelayetî, netewayetî û aborî, helbet bi şêweyekî din dihêne gotin û rexnegirtin. Lê, rexnegirtin li desthelatî bi xwe çî ye?

Renge rexnegirtin li desthelatê, di navbera nivîser û hevvelatî de cudahiyek hebe. Ewe wata hindê nade ku cudahî di çemkê herdukan de heye. Her hevvelatîyek nabe rewşenbîr, belê her nivîser, yan rexnegirek hevvelatî ye. Şêwazê rexnegirtinê û têgehiştina rexne cudaye di navbera herdukan de.

Rojane ji zardevê bîjinekê guhdar dibin, gaz nîne, yan kirê girane. Ji layekî din ve ji giropên gencan dewa kar û xebatê dikin. Her wekî din

74 Cada bê ser û berin û htd... Ji

gazindên pêdewîstên jiyana rojane. Lê rexnegirtina çîneka bilindtir wek ast, hizir, xwast, armancên komelayetî, netewayetî û aborî, helbet bi şêweyekî din dihêne gotin û rexnegirtin. Lê, rexnegirtin li desthelatî bi xwe çî ye?

Rexnegirtin wata beşdarîkirin, giftûgokirin û avakirina hêzeka palpişt bo cemawerî di nava desthelatê de, ji layê rewşenbîran ve, hewildaneke bo helsengandina siyaseta desthelatê. Rexnegirtin wata nirxandina wê desthelatê dema rexne dike. Desthelatê

dike layanekî pêwîste mixataba wî bike ta ku di qalibê xwe de nemîne û cure gihorînek bi xwe ve digire. Belê rexnegirtin bi giştî ne tinê di alayê desthelatî de. Belku li aliyên din jî wek bihayek bi nîrx û bi mifa û pîrî rehendên exlaqî li qelem nadin. Belku babetek bo şikandin û ruswakirin û kêmkirin dizanin hindêk reşenbîr cure rexnegirtinê dinivîsin cure rexnek dihê nivîsîn. Lê mirov dixwîne hest jê dike eve hewleke bo herifandina wê desthelatê. Ji bilî bi xwe rexngirtin ji wî astê bilindtîre û bihatîre ku armanca wî/ê helweşandin be rexngirtina desthelatê armanca jî (ew e bihakirina wî aydolojiyayê ye. Rawestana li ser kêmasiyên wê ta pir bike, Hewaleke bo çêkirina pireka mukim di navbera desthelat û hevvelatî de. Renge pirsîyar li vê derê dirust bin

Aya çi desthelat hene rexnê qîbul nekin û yan jî çi desthelat hene rexnê qîbul dikin?

Ew desthelatê rexnê û beşdariya hevvelatîyan û rewşenbîran bi başî dibe û qebl dike, bêguman desthelatek dîmukratiye û her

destelata rexne qebulkirî bi ser ketiye û pîrosêsa wê mezintir û baştir bûye. Her desthelata pîrî guman ji aydolojiya xwe û kesayetên destheladarên xwe rexnê qebl nakin û dûr ji pîrînsîpên exlaqî û mirovayeti siyaseta xwe mezin dikin û hevvelatîyan ji xwe dûr dike. Ew desthelat lawaz û kiz bûye Belê, aya me rewşenbîr heye, hizir û rawestanî li ser rexnegirtinê bike, dûr ji armanca xwê taybet? Rewşenbîr li her welatekî dabeş dibin li ser çend layenên cuda cuda û her kes li gor berjewendiya wî desthelatî dinivîse û rexne li ya din dike. Çînek ji rewşenbîran heye dûr ji hemû aydolojiya xwe dibîne û dengî wan nagehê çî minbera evro rewşenbîr têwerek mal, zik, otomobîl, xanî û zevî lê wek berhemek hizirî û rexneyî gelek birsiye. Cure rewşenbîr hene û hebûne li ber dahol her zemanekî xwe badin û ya çûye ji bîr dikin wek maran li gor wextî xwe digihurin, xwe hilî dikin û gotara rexneyê dûr dikin ji rastiyê. Eve rexneke bo reşenbîran da şûnasî xwe berze nekin...